

Møtereferat - kundeforum 2/26

Dato: 9.juni 2026

Tid: 10.00 – 14.30

Sted: Nydalen alle 33 (Statnett)

Møteleder: Kristian Bernseter, Statnett

Deltagere:

Medlemmer	Bedrift	Til stede
Ingrid Johnsen	Statkraft Energi	Ja
Trond Marthinsen	Lyse Produksjon	Nei
Susanne Wåle Aakredalen	Mind Energy	Ja
Kamilla Solumsmo	Skagerak Energi	Ja
Bård Mageli	Volue	Ja
André Moen Libæk	Hafslund Eco	Ja
Solfrid Fluge Andersen	Elmera Group	Nei
Observatører		
Henrik Simonsen	Elhub	Delvis (sak 4 & 5)
Avregningsansvarlig		
Morten Torgalsbøen	Statnett	Ja
Kristian Bernseter	Statnett	Ja

1. Etablering av møte

Godkjenning av agenda og referat

2. Fleksibilitet

Det ble gitt en overordnet gjennomgang av arbeidet med fleksibilitet, med særlig fokus på BSP–BRP-relasjonen, verifisering av aktiveringer og plan for aggregering. Videre ble aktuelle høringer og tilknyttede endringer i vilkår og retningslinjer presentert.

- Avtale BSP-BRP

Det skaper fremdeles utfordringer for aktørene å finne en effektiv håndtering av relasjonen mellom BSP og BRP. Rollene skal kunne opptre uavhengig, men det er likevel behov for informasjonsutveksling mellom dem og økonomiske bindinger. Statnett har stilt krav om avtale mellom BSP og BRP for å håndtere forhold knyttet til kompensasjon. For Statnett virker det også naturlig at det i avtalen også inkluderes andre forhold som er sentrale for å sikre et godt samarbeid mellom BSP og BRP. Dette kan være bestemmelser om hvordan eventuelle ubalanser grunnet feilaktig aktivering skal håndteres, samt hvilken informasjon som skal utveksles mellom BSP og BRP f.eks for å fordele kompensasjonen mellom ulike kraftleverandører involvert i budet. Det er igangsatt flere initiativ for å ta frem en standardavtale. Statnett bidrar i dette arbeidet. Kundeforum ber Statnett vurdere et samarbeid med Fornybar Norge

- **Verifisering**
Statnett har et økende fokus på å verifisere aktiveringer. Dette er begrunnet i behov for systemdriften å vite hva som faktisk er aktivert og i avregningssammenheng for å få korrekte oppgjør. I forslag til oppdatering av retningslinjer er det foreslått krav om at BSP skal ha dokumentasjon som viser leveranse av kapasitet og aktivering. Dette er ett steg i en prosess for å utvide og systematisere tilgang og behandling av data egnet som underlag for verifikasjon. Fra et avregningsperspektiv er det en stor fordel om ubalansejusteringen kan baseres på verifiserte aktiveringer. Omfanget av ubalanser som må håndteres bilateralt mellom BSP og BRP blir da forhåpentligvis minimal. Kompensasjonen kan også løses på en bedre måte med et sentralisert oppgjør gjennom eSett. Avregningsansvarlig er en pådriver for at omfanget av verifisering utvides.
- **Plan for aggregering**
Proessen med å stegvis innføre muligheten for å levere fleksibilitet fra aggregerte grupper av mindre reguleringsobjekter følger tidsskjemaet. Praktiseringsdokument og dokumentasjon for fleksibilitetsregisteret ble publisert i slutten av mai. Fleksibilitetsregisteret ble åpnet 8. juni og innsending av søknader vil bli mulig fra 17. august. Det er viktig at nettselskapene er kjent med sin rolle i å nettvalidere og gi lokasjonsinformasjon for ressurser i fleksibilitetsgrupper. Uten dette vil søknaden fra BSP avslås. Alle nettselskap har fått informasjon om dette.

3. Høring av vilkår og retningslinjer

Ubalansepris

Statnett har publisert en analyse av endringer i ubalansepris basert på data for mFRR EAM. Det er også publisert et omfattende dataunderlag for denne analysen. Dette er ikke en del av høringsunderlaget, men publisert slik at aktører skal være i stand til å gjøre sine egne analyser som en forberedelse til de endringer som innføres. Etter publisering er det avdekket en feil i underlaget. Dette vil bli rettet opp og korrigert underlag vil bli publisert.

Endret lukketid

Felleseuropeiske regler definerer at lukketid ved overgang til den europeiske plattformen for mFRR, MARI blir 25 minutter før driftskvarteret. Statnett har derfor foreslått å endre tidsfrister for innsending av produksjons- og forbruksplaner til 25 minutter før driftskvarteret. Det samme gjelder frist for rapportering av bilateral handel. Fristen på 25 minutter før driftskvarteret er også i tråd med fremtidig endring i prosessene når lukketiden i intradag flyttes til 30 minutter før driftskvarteret.

Balansekrav

I forslag til oppdaterte vilkår og balansekrav er det inkludert en tydeliggjøring av hvordan balansekravet praktiseres. Det er ikke innført noen endringer, men siden vi opplever at det er usikkerhet rundt hva som gjelder for planlagt balanse har vi tydeliggjort dette. Balansekravet er også inkludert i både retningslinjer og vilkår slik at det skal være lett tilgjengelig for alle typer balanseansvarlige. Kundeforum ber Statnett vurdere om balansekravet for døgnmarkedet kan defineres slik at uregulerbar kraftproduksjon kan by inn volum som gjør det lettere for de å unngå dyre ubalanser.

Forbruksplaner

Overgang til automatisk systemdrift øker behovet for bedre prognoser. For å klare å utnytte kraftsystemet bedre har Statnett foreslått å innføre krav om innsending av forbruksplaner. Kravet vil gjelde for store sluttbrukere med effektuttak større enn 15 MW og årlig forbruk over 100 GWh samt Sluttbrukere som deltar i balansemarkeder (unntatt fleksibilitetsgrupper). Forbruksplaner rapporteres per stasjonsgruppe og vil følge samme prosess, tekniske løsninger og frister som produksjonsplaner.

Forventet ubalanse

For å sikre gode prognoser i systemdriften er det også nødvendig å kjenne til eventuelle ubalanser som aktørene ikke handler seg ut av i intradag. Krav om rapportering av forventet ubalanse gjelder allerede for produksjon, og det foreslått å utvide rapporteringskravet. Forslaget som er sendt på høring stiller krav om innsending av forventet ubalanse for alle som har en anmelding, ikke kun for produsenter.

Kundeforum ga tilbakemelding om at det er veldig positivt med informasjonsmøte underveis og ved/etter utsendelse av høring.

4. Håndtering av nedetid

Elhub og eSett er bygget på robust teknisk infrastruktur som sikrer nødvendig redundans, backup og muligheter for gjenoppretting. Standard avregningsprosedyre inneholder også en del fleksibilitet som tillater forsinkelser i rapportering både til Elhub og eSett uten at det i mange tilfeller påvirker fakturering.

Avregningsansvarlig har gjennomført en vurdering av tiltak for å redusere økonomisk påvirkning på markedsaktører av nedetid langt utover det vi oppfatter som normalt. Kraftomsetning er kapitalintensivt og langvarig nedetid som stopper kontantstrømmen er særdeles utfordrende for aktørene. En mulig løsning er å gjennomføre fakturering basert på historisk kjent underlag. Dette vil sikre en kontantstrøm som kan korrigeres når systemer igjen er tilgjengelig. Dette støttes av kundeforum som understreker viktigheten å få kunne fakturere selv om kjente feil/begrensninger som må korrigeres i etterkant.

Bruk av historiske verdier innebærer betydelige utfordringer da det krever at alle aktører benytter de samme historiske dataene. For at dette skal fungere kreves det derfor omfattende samhandling for alle aktører i kraftmarkedet basert på retningslinjer tilpasset hendelsen. Avregningsansvarlig anser at vi har god dialog med aktørene gjennom etablerte fora som muliggjør en slik håndtering.

Elhub utarbeider sammen med bransjen et dokument som beskriver konsekvensbilder for ulike scenarioer, identifiserer kritiske tidsfrister og prioriteringer, og anbefaler tiltak som bør vurderes av de ulike aktørene. Elhub har også nylig gjennomført en kriseberedskapsøvelse hvor utfordringen var å gjenopprette Elhub i en simulert virkelighet.

5. Elhub – siste nytt

Elhub rapporterte om status på tilgjengelig og høy aktivitet rundt planlagte oppdateringer. Endringer som kommer i løpet av sommer og tidlig høst ble presentert. Dette inkluderer distribusjon av antatt årsproduksjon, endringer i delingsordningen hvor bidragsyter får restproduksjonen og varsel til utflyttende kunde. Det jobbes også med fremtidige endringer knyttet til nytt aktørregister som erstatter for Edielportalen, prosjektet Everest som tar sikte på å modernisere Elhubs markeds- og måleverdiprosesser og tilhørende API-er samt en arbeidsgruppe som ser på muligheten for automatisert informasjonsutveksling om nettariffer via Elhub. Kundeforum lurte på om også marginaltap kunne være en del av dette arbeidet.

6. Eventuelt

- Saker fra eSett customer committee
Det jobbes med forbedringer i Online Service for å bedre brukeropplevelse og fleksibilitet i brukergrensesnittet. Det er fokus i flere nordiske eland på at balanseansvarlig må få informasjon om hvordan et aktivert volum skal fordeles på de ulike kraftleverandørene som har ressurser involvert i aktiveringen

- Minor production
Tidligere ble det i balanseavregningen beregnet separat ubalanse for produksjon og forbruk/handel. Produksjon med installert ytelse under 3MW skulle avregnes sammen med forbruk og det ble derfor opprette en egen produksjonstype, minor production, for dette. Denne er ikke lenger nødvendig og vil bli fjernet 1. november 2026. All produksjon registrert som minor production vil da bli overført til normal production og aktørene må være forberedt på dette.
- Økonomi balanseavregning
Regnskapet for 2025 ble gjennomgått. Dette viser som planlagt et underskudd som reduserer merinntekten fra tidligere år vesentlig. Merinntekt ved utgangen av 2025 var ca 8 millioner. Gebyrene har blitt endret slik at inntektene for avregningsansvarlig skal øke og bringe regnskapet nærmere balanse i 2026.
- Bilateral informasjonsutveksling
Det sendes fremdeles mye informasjon direkte mellom aktørene. MSCONS benyttes i stor grad fremdeles til dette, men det er en utvikling mot at stadig færre aktører støtter dette formatet. Det er derfor behov for å utrede et standardisert format som kan benyttes for denne informasjonsutvekslingen. Kundeforum har pr nå ingen klare svar for hvordan dette kan gjøres.